

ΜΘ 5,44-45

Συγχωρητικότητα

Σήμερα θα μεταφερθούμε στη Ρωσία του προηγούμενου αιώνα, σέ χρόνια μαρτυρικά· τότε πού δέν έπιτρεπόταν εκεί νά εἶναι κανείς χριστιανός. Γίνονταν συλλήψεις καί ὅσοι ὁμολογοῦσαν ὅτι πιστεύουν καί ἀγαποῦν τόν Χριστό φυλακίζονταν, βασανίζονταν, ἐξορίζονταν καί στό τέλος ὀδηγοῦνταν στόν θάνατο. Χιλιάδες Ρῶσοι ἐκεῖνα τά χρόνια ἔγιναν μάρτυρες γιά τήν πίστη τους.

Ὁ Ἀλεξέι, ἓνα γεροδεμένο δεκαπεντάχρονο ἀγόρι, ἀναγκάστηκε νά ἐγκαταλείψει μαζί μέ τή μητέρα του τό μικρό χωριό τους.

Ὁ πατέρας του ἦταν ἱερέας. Ὅλους τούς χωριανούς τούς βοηθοῦσε στίς ἀνάγκες τους κι αὐτοί τόν ἀγαποῦσαν καί τόν σέβονταν. Αὐτό ὅμως δέν ἄρесе καθόλου στήν ἄθεη ἐξουσία. Τόν συνέλαβαν, λοιπόν, μιά νύχτα καί τόν ἔστειλαν ἐξορία μακριά στή Σιβηρία. Τότε ἡ ζωή τοῦ Ἀλεξέι καί τῆς μητέρας του ἔγινε πολύ δύσκολη. Οἱ χωριανοί φοβόντουσαν νά τούς πλησιάσουν, γιά νά μή κινδυνέψουν κι αὐτοί νά πᾶνε ἐξορία. Στό σχολεῖο ὁ δάσκαλος φερόταν αὐστηρά στόν Ἀλεξέι καί οἱ συμμαθητές του τόν φώναζαν «ὁ γιός τοῦ προδότη». Κι αὐτός γύριζε στό σπίτι ἄλλοτε θυμωμένος κι ἄλλοτε κατακόκκινος ἀπό τό κλάμα.

Ἡ μητέρα του προσπαθοῦσε νά τόν παρηγορήσει καί νά τοῦ δώσει νά καταλάβει πώς ὁ πατέρας του ὄχι μόνο δέν ἦταν προδότης

ἀλλά ἦταν ἥρωας καί μάρτυρας γιά τήν πίστη του. Γεμάτος ἀγανάκτηση, ὥστόσο, ὁ Ἀλεξέι τῆς ἔλεγε τά παράπονά του: «Γιατί νά μέ κοροϊδεύουν, μαμά;... Ὁ μπαμπάς μου εἶναι τόσο καλός! Γιατί νά τόν πάρουν ἀπό τό σπίτι μας;... Δέν ἀντέχω ἄλλο! Θέλω νά τούς σπάσω στό ξύλο!... Καί ὁ δάσκαλος γιά ὅ,τι στραβό γίνει στό σχολεῖο ἐμένα μαλώνει...». Ἡ μητέρα του προσευχόταν συνεχῶς νά δίνει ὁ Θεός δύναμη καί εἰρήνη στήν καρδιά τοῦ παιδιοῦ της.

Πάνω σ' αὐτές τίς δυσκολίες προσέθηκαν κι ἄλλες. Τούς πῆραν τήν ἀγελάδα πού ἀπό τό γάλα της τρέφονταν, τούς πῆραν καί τό χωράφι τους. Καθώς ἔβλεπαν ὅτι δέν μποροῦν νά τά βγάλουν πέρα στό χωριό, ἡ μητέρα πῆρε τό παιδί καί πῆγε νά δουλέψει στή Μόσχα. Ἐκεῖ ἕνας θεῖος της τῆς βρῆκε δουλειά σέ κάποιο ἐργοστάσιο.

Στό γυμνάσιο τῆς Μόσχας ὁ Ἀλεξέι ἦταν ἄγνωστος. Σκέφτηκε ὅτι θά κάνει μιά νέα ἀρχή. Ἠρέμησε καί προσπαθοῦσε νά εἶναι πολύ καλός στά μαθήματά του. Ὅμως κι ἐκεῖ τά πράγματα δέν θά ἦταν εὐκόλα. Μέσα στήν τάξη του ὑπῆρχε μιά ομάδα παιδιῶν πού δέν τοῦ ἄρεσε ἡ συμπεριφορά τους. Ὁ Ἰβάν, ὁ ἀρχηγός τους, μέ βλέμμα ὑπεροπικό τόν πλησίασε μιά μέρα στό σχολασμα.

- Σύντροφε Ἀλεξέι, τί θά κάνεις τό ἀπόγευμα;
- Θά εἶμαι στό σπίτι μου καί θά διαβάσω γιά αὐριο.
- Δέν ἀφήνεις τά διαβάσματα καί τίς ἐξυπνάδες! Μέ νευριάζεις μέσα στήν τάξη. Σοῦ κάνω τήν τιμή νά σέ καλέσω στή συντροφιά μας. Θά περάσουμε καλά. Στίς 6 μ.μ. θά βρεθοῦμε στήν πίσω εἴσοδο τοῦ σχολείου. Θά σέ περιμένουμε.

- Δέν ξέρω. Θά δῶ, τοῦ ἀπάντησε βιαστικά καί τάχυνε τό βῆμα.

Ὁ Ἀλεξέι δέν πῆγε στή συνάντηση, ὅμως δέν γλύτωσε ἀπό τόν Ἰβάν καί τήν παρέα του. Τοῦ ἔβαζαν στό θρανίο ἀπειλητικά σημειώματα: «Σέ ξέρουμε ποιός εἶσαι...». «Ὁ πατέρας σου εἶναι ἐχθρός του λαοῦ...». «Παλιοχωριάτη, ἄσε τίς ἐξυπνάδες...».

Θύμωνε τόσο πολύ μαζί τους πού τοῦ ἐρχόταν νά ὀρμήσει πάνω τους, νά παλέψει μαζί τους, νά χτυπήσει τόν Ἰβάν καί νά τόν ταπει-

νώσει πού ἔκανε τόν σπουδαῖο! Ἦταν, δίχως ἀμφιβολία, πὶό δυνατός ἀπὸ τὸν Ἰβάν. Μόνο... δέν ἦταν σίγουρος ἂν ἔπρεπε ἔτσι νὰ κάνει. Ἄν αὐτό θὰ τὸ ἤθελε ὁ Θεός... Δέν εἶχε καὶ κάποιον νὰ συμβουλευτεῖ. Στὴ μάνα του δέν ἤθελε νὰ φορτώσει ἄλλα προβλήματα. Γυρνοῦσε κάθε βράδυ τόσο κουρασμένη στὸ σπῖτι καὶ τοῦ φαινόταν σχεδὸν ἄρρωστη.

Μιά μέρα ὁ καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν, καθὼς τελείωνε τὸ μάθημά του στὸ τμήμα τους, τὸν κάλεσε νὰ τοῦ δώσει ἓνα βιβλίο, μιά καὶ ἔβλεπε τὴν ὄρεξή του γιὰ μάθηση. «Πιστεύω πὼς θὰ σοῦ λύσει πολλές ἀπορίες. Καλὴ μελέτη! Βάλ' το στὴ σάκα σου καὶ νὰ τὸ ἀνοίξεις στὸ σπῖτι», τοῦ εἶπε καὶ ὁ τόνος τῆς φωνῆς του τοῦ φάνηκε τόσο στοργικός!

Μόλις ὁ Ἀλεξέι ἀνοίξε τὸ βιβλίο, βρέθηκε μπροστά σέ μιά ἐκπληξη: Δυὸ γράμματα ἀπὸ τὸν πατέρα του, ἓνα γι' αὐτόν κι ἓνα γιὰ τὴ μητέρα του! Διάβασε τὸ δικό του μέ συγκίνηση καὶ λαχτάρα. (Ὁ κατηχητὴς ξεδιπλώνει τὸ γράμμα, βλ. CD μέ ὑλικό, καὶ τὸ διαβάζει).

«Αγαπημένε μου Ἀλεξέι,

Μοῦ λείπεις πολὺ! Πόσο θὰ ἔχεις μεγαλώσει!... Προσπαθῶ νὰ σέ φέρω στὴ σκέψη μου σωστό παλληκάρι... Ἔμαθα ἀπὸ ἓναν συγχωριανό μας γιὰ τίς δυσκολίες πού περνᾶτε ἐξαιτίας μου καὶ ὅτι πήγατε στὴ Μόσχα.

Σοῦ γράφω αὐτὸ τὸ γράμμα μέ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ φτάσει κάποτε σὰ χέρια σου... Ἀπὸ καιρὸ ἤθελα τόσο πολὺ νὰ σοῦ μιλήσω! Ἐδῶ στὸ παγωμένο νησί Σολόφσκι εἴμαστε πολλοὶ κρατούμενοι. Οἱ φρουροὶ μᾶς ταλαιπωροῦν ὅσο μποροῦν... Ὅμως μὴ λυπᾶσαι γιὰ μένα. Ὁχι! Ἔχω μαζί μου τὸν Χριστό καὶ ἀπαλύνει ὅλους τοὺς πόνους μου. Περισσότερο γιὰ λύπηση εἶναι ὅσοι μᾶς βασανίζουν. Αὐτοὶ δέν ἔχουν χαρὰ στὴν ψυχὴ τους.

Ἀλεξέι, θυμᾶμαι πὼς ἀπὸ μικρὸς θύμωνες ἂν κάτι δέν σοῦ ἄρε-

σε. Αὐτός ὁ θυμός εἶναι μιά μεγάλη δύναμη μέσα σου. Πρόσεξε ὅμως νά μήν τή στρέφεις ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων. Μέ τό κακό νά θυμώνεις, ὄχι μέ τούς κακούς, πού -πίστεφέ με- ὑποφέρουν ἀπό τήν κακία τους. Ἄν σκεφτεῖς νά πεῖς ἤ νά κάνεις κάτι κακό, τότε θυμωσε μέ τή σκέψη αὐτή καί πές: «Ὁχι! Δέν θά τό κάνω αὐτό!». Ἔτσι θά μένεις πάντοτε σταθερός στό καλό.

Κράτα, παιδί μου, στή σκέψη σου τόν Χριστό μας! Πόσες κοροϊδίες ὑπέφερε γιά μᾶς χωρίς νά ἀντιδρᾷ. Τόσο ἄδικα Τόν κατηγοροῦσαν καί Αὐτός σιωποῦσε (βλ. Μθ 26,62). Κι ἐσύ, γιέ μου, νά ἐμπιστευέσαι στόν Θεό κάθε ὑπόθεσή σου, κάθε ἀδικία πού σοῦ γίνεται.

Μεῖνε γιά πάντα ἕνα πιστό παιδί τοῦ Χριστοῦ!

*Μέ πολλή ἀγάπη
ὁ ἐξόριστος γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ πατέρας σου».*

Μούσκεψε μέ τά δάκρυστά του ὁ Ἀλεξέι τό γράμμα τοῦ πατέρα του. Συγκινήθηκε καί μέ τόν καθηγητή του, γιατί κατάλαβε πώς κι ἐκεῖνος ἦταν χριστιανός. Τώρα ἤξερε πώς ἔχει κοντά του κάποιον δικό του.

Βγῆκε ἀπό τό σπίτι καί κατευθύνθηκε σέ μιά ἐκκλησιά πού ἦταν κοντά. Μπήκε μέσα καί τά μάτια του ἔπεσαν στόν ἐσταυρωμένο Χριστό. «Πόσα ὑπέφερες, χωρίς νά θυμώνεις!... Βοήθησέ με νά μοιάσω σέ Σένα καί στόν πατέρα μου!», προσευχήθηκε.

Ὅταν βγῆκε ἀπό τόν ναό, εἶχε σουρουπώσει. Πρίν προλάβει ὅμως νά στρίψει γιά τό σπίτι, ἐμφανίστηκε μπροστά του ὁ Ἰβάν. «Ἐδῶ μοῦ ἔρχεσαι καί δέν μπορεῖς νά ῥθεῖς μαζί μας, ἔ; Τώρα θά δεῖς!», τοῦ εἶπε καί ἔπεσε πάνω του. Ὁ Ἀλεξέι προσπάθησε νά ἀπομακρυνθεῖ δίχως νά τόν χτυπήσει. Ἐκεῖνος ἔβγαλε ἕνα μαχαίρι. Βλέποντας ὅμως νά πλησιάζουν κάποιοι, τόν τραυμάτισε στό χέρι, καί τό ἔβαλε στά πόδια.

Τὴν ἐπόμενη μέρα ὁ Ἀλεξεί ἔβαλε ἓνα σημεῖωμα στήν τσάντα τοῦ Ἰβάν: «Δέν σοῦ κρατῶ κακία. Ἀ.». Ἦταν πονεμένος ἀλλά καί τόσο εἰρηνικός, καί τόσο χαρούμενος! Μέ τή χάρη τοῦ Χριστοῦ εἶχε νικήσει τόν θυμό καί συγχώρεσε τόν ἐχθρό του!

Πῶς σᾶς φάνηκε, παιδιά, ἡ στάση τοῦ Ἀλεξεί; Μήπως θά ἦταν προτιμότερο νά ἀνταποδώσει, νά χτυπήσει κι αὐτός, νά δείξει τή δύναμή του; (*Δίνουμε στά παιδιά τόν λόγο γιά νά ἐκφράσουν τίς σκέψεις τους*).

Σέ κάποιους θά φαινόταν καλύτερο νά περάσει ὁ Ἀλεξεί στήν ἀντεπίθεση καί νά ἐπιβληθεῖ μέ τή δύναμή του. Ἕνας χριστιανός ὅμως ἔχει πολλούς λόγους νά ἀκολουθήσει διαφορετική τακτική. Ποιούς λόγους θά μπορούσατε ἐσεῖς, παιδιά, νά σκεφτεῖτε; (*Αφοῦ πρῶτα μιλήσουν τά παιδιά, ἔπειτα συνοψίζουμε*).

α) **Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός συγχώρεσε τοὺς ἐχθροὺς του πάνω στόν Σταυρό** (βλ. Λκ 23,34) καί ὅλοι οἱ πιστοὶ χριστιανοὶ ἀκολουθοῦν τό δικό του παράδειγμα. Ὁ πρῶτος μάρτυρας, ὁ ἅγιος **πρωτομάρτυρας Στέφανος**, τήν ὥρα πού τόν λιθοβολοῦσαν, προσευχόταν στόν Χριστό νά συγχωρέσει αὐτούς πού τόν θανάτωναν (βλ. Πρξ 7,60)!

β) Ὁ Χριστός μᾶς εἶπε **νά ἀγαπᾶμε τοὺς ἐχθροὺς μας· τότε θά εἴμαστε παιδιά τοῦ Θεοῦ**. Θά μοιάζουμε μέ τόν οὐράνιο Πατέρα μας, ὁ ὁποῖος προσφέρει τόν ἥλιο καί τή βροχή ὅχι μόνο σέ αὐτούς πού Τόν ἀγαποῦν, ἀλλά καί σέ ἐκείνους πού Τόν ἐχθρεύονται (βλ. Μθ 5,44-45).

γ) Ἄν κρατοῦμε στήν καρδιά μας κακία, πῶς θά λέμε τό **«Πάτερ ἡμῶν»**; Πῶς θά ζητοῦμε «ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καί ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν»; Μέ τήν προσευχή αὐτή παρακαλοῦμε τόν Θεό νά μᾶς συγχωρέσει ὅπως κι ἐμεῖς συγχωροῦμε. Ἄν ἐμεῖς δέν συγχωροῦμε, πῶς θά τολμήσουμε νά ζητήσουμε συγχώρεση; Ὁ Κύριος μᾶς τό εἶπε ξεκάθαρα: «Ἄν συγχωρεῖτε τοὺς ἀν-

θρώπους, θά συγχωρέσει κι ἐσᾶς ὁ οὐράνιος Πατέρας σας. Ἄν δέν συγχωρεῖτε τοὺς ἀνθρώπους, οὔτε κι ἐσᾶς θά σᾶς συγχωρέσει ὁ οὐράνιος Πατέρας σας» (βλ. Μθ 6,14-15).

δ) **Ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς προτρέπει νά νικοῦμε τό κακό μέ τό καλό.** Ἐτσι, ἐξηγεῖ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, εἶναι σάν νά βάζουμε κάρβουνα ἀναμμένα πάνω στό κεφάλι τοῦ ἐχθροῦ μας (βλ. Ρω 12,20-21). Δέν θά τό ἀντέξει, ἡ καλοσύνη θά μαλακώσει τήν καρδιά του. Ἀντίθετα ἡ κακία προκαλεῖ πάντοτε μεγαλύτερη κακία.

ε) Ἀλλά καί ἂν ἀκόμη ἡ καρδιά τοῦ ἐχθροῦ μείνει σκληρή σάν γρανίτης, **αὐτός πού συγχωρεῖ κερδίζει τό πιό μεγάλο κέρδος: τήν εἰρήνη τῆς ψυχῆς του.** Ἀντίθετα, ἡ ἐκδικητικότητα γεμίζει τήν ψυχή μέ ταραχή καί ἀναστάτωση.

Δέν εἶναι εὐκόλο, βέβαια, νά συγχωροῦμε ἐκείνους πού μᾶς στεναχώρεσαν, μᾶς πίκραναν μέ τά λόγια τους ἢ μέ τή συμπεριφορά τους, μᾶς πρόσβαλαν, μᾶς ἀδίκησαν... **Μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ** ὅμως μποροῦμε νά τό καταφέρουμε. Μποροῦμε νά ἀγωνιζόμαστε καί ὁ Κύριός μας θά μᾶς χαρίσει τή νίκη.

Ἡ σημερινή Κυριακή -«Κυριακή τῆς Τυρινῆς»- ὀνομάζεται καί **«Κυριακή τῆς συγχωρήσεως».** Κάθε τέτοια μέρα, πρὶν ἀρχίσει ἡ Μεγάλη Σαρακοστή, τελεῖται ὁ **Ἑσπερινός τῆς συγχωρήσεως.** Στό τέλος τοῦ ἑσπερινοῦ, ἔχει ἐπικρατήσῃ μιά ἅγια συνήθεια: οἱ πιστοί νά «βάζουν μετάνοια» ὅ ἕνας σπὸν ἄλλον, γιά νά ζητήσουν συγγνώμη καί νά δώσουν συγχώρεση. Ἐτσι ξεκινοῦν ἀνάλαφροι τῇ Μεγάλῃ Σαρακοστή καί ἐτοιμάζονται γιά τίς ἅγιες μέρες τοῦ Πάσχα ἔχοντας πάρει τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

Σήμερα, λοιπόν, Κυριακή τῆς συγχωρήσεως, νά πάρουμε, παιδιά, ἥρωικές ἀποφάσεις:

- ✓ νά προσευχόμαστε γιά ὅποιον μᾶς πίκρανε
- ✓ νά λέμε λόγια ἐπαινετικά γιά ὅποιον μίλησε εἰς βάρος μας

✓ νά ψάχνουμε εύκαιρίες νά ανταποδώσουμε καλό σ' εκείνους πού μᾶς ἔκαναν κακό!

Βλέποντας ὁ οὐράνιος Πατέρας μας μιά τέτοια προσπάθεια, θά παίρνει ἀπό μέσα μας τό βάρος τῆς κακίας, θά μᾶς δίνει τή δύναμη νά συγχωροῦμε μέσα ἀπό τήν καρδιά μας (βλ. Μθ 18,35) καί ἔτσι θά εἴμαστε γνήσια δικά του παιδιά, πάντοτε εἰρηνικά καί χαρούμενα. Ἀμήν.

(Στό τέλος μοιράζουμε σέ κάθε παιδί ἕνα γράμμα ἀπό τόν οὐράνιο Πατέρα, βλ. CD μέ ὑλικό, γιά νά ἀνατρέχει σ' αὐτό καί νά ἀντλεῖ δύναμη ὅπως ὁ νεαρός Ἀλεξέι πῆρε δύναμη ἀπό τό γράμμα τοῦ πατέρα του).

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Τό γράμμα τοῦ πατέρα σέ ἀρχεῖο κειμένου.
2. Παιχνίδι πολλαπλῶν ἐρωτήσεων.
3. Συνταγή: τυροπιτάκια.
4. Ἐνθύμιο: Γράμμα ἀπό τόν οὐράνιο Πατέρα.